1852. N°. 137.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 15 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 13 November.

Zitting van den Gemeenteraad van heden.

Afwezig zijn de Heeren Mr. J. C. Bucaille, Abr. Hartevelt Jz., Mr. G. P. van Outeren, G. H. Ysselsteyn en A. C. Leembruggen.

De aanteekeningen van de Vergaderingen van den 4den, 5den, 6den en 8sten dezer maand worden gelezen en goedgekeurd.

De Burgemeester heeft medegedeeld:

Dat Gedeputeerde Staten dezer Provincie bij hunne dispositie van den 6den dezer maand, Litt. B. N°. 6622 (3de afd.) G. S. N°. 3, op het gedaan verzoek om gedurende ééne maand diligent te worden gehouden met de inzending der begrooting, hebben te kennen gegeven, ingevolge art. 207 der Gemeentewet, geene vrijheid te hebben het gevraagde uitstel te verleenen, en dat alzoo de bedoelde begrooting ten spoedigste bij hunne Vergadering wordt ingewacht.

Aan de orde der beraadslaging is alsnu:

1°. De voordragt tot verkoop van boomen, en daarop betrekkelijke voorwaarden.

Na deliberatie is met algemeene stemmen daartoe besloten, en tevens het raadsbesluit vastgesteld waarbij deze verkoop aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten dezer provincie zal worden onderworpen.

2°. Het adres van A. Arts en H. Leeuwenburgh omtrent het aftoppen der boomen op den Singel tusschen de Rijnsburger- en Morschpoorten.

Door het lid Taets is als amendement voorgesteld op het rapport van de Commissie van Fabricage, strekkende om dit verzoek voor geene gunstige beschikking vatbaar te achten, dit adres weder aan de Commissie van Fabricage in handen te stellen, met verzoek daaromtrent een nader onderzoek in te stellen. Dit amendement nader bij de deliberatie teruggenomen zijnde, is de conclusie van het rapport in rondvraag gebragt, en met 11 tegen 9 stemmen verworpen. — Tegen hebben gestemd de HH.: Le Poole, Taets van Amerongen, Sikkel Groos, van der Hoeven, Olivier, Krantz, Bake, van den Boon Mesch, van Kaathoven, Lezwyn en de Moen.

Vervolgens is door den Heer Taets van Amerongen voorgedragen, om al de boomen op den Singel tusschen de Morsch- en Rijnburgerpoorten te rooijen en daarvoor jonge boomen in te planten.

Waartoe met 13 tegen 7 stemmen wordt besloten. — Tegen hebben gestemd de HH. Luzac, Cock, Siegenbeek, van der Hoeven, Adriaans, Gevers en Lisman.

3°. De adressen van aangelanden aan de Pieterkerkgracht, alsmede de Papengracht en Papenstraat, tot het weder beplanten dezer straten.

Tijdens de behandeling van welk stuk de Heer Bucaille ter Vergadering verschijnt. Bij de deliberatie door den Heer van der Hoeven is voorgesteld, om deze zaak tot eene volgende Vergadering uit te stellen, ten einde, bij aldien eenige aangelanden aan deze straten, tegen die verzoeken eenige bedenkingen mogten hebben in te brengen, deze als nog in te dienen. Welk voorstel met algemeene stemmen is aangenomen.

4°. Het rapport van de Commissie, benoemd in de vergadering van 6 Maart 1852 in zake het Huiszittenhuis.

Nadat ook de Heer Hartevelt ter vergadering verschenen was, is tot het wisselen van algemeene consideratien overgegaan, aan welke, uit hoofde van het vergevorderd uur, op eene motie van orde door den Heer Taets van Amerongen, met algemeene stemmen een einde is gemaakt, terwijl de Burgemeester de voortzetting heeft bepaald op heden avond ten 7 ure.

[Die Commissie is toen benoemd op voorstel van het Raadslid van der Boon Mesch, ten einde middelen te beramen om in het welbegrepen belang der stad en ingezetenen, de geschillen in zake het Huiszittenhuis te eindigen, en is toen hieromtrent door het Raadslid Bake als amendement voorgesteld, het benoemen van eene Commissie, aan welke wordt opgedragen het mededeelen aan den Raad van hare consideratien, en, zoo mogelijk van een bepaald advies, omtrent de middelen die zouden kunnen en behooren aangewend te worden, ten einde de financiele ongelegenheden weg te nemen, waarin de stedelijke kas gebragt is, en met welker voortduring en verzwaring zij bedreigd wordt, ten gevolge der belemmering welke de Raad ondervonden heeft, in het beslechten der hangende geschillen betreffende het Huiszittenhuis, welk voorstel met het amendement alstoen met 20 tegen eene stem is aangenomen, en zijn voorts bij stemming tot deze Commissie benoemd de HH. van der Boon Mesch, Bake en van Stirum.]

— De *Utrechtsche Courant* deelt in haar nommer van ll. Woensdag de volgende officiele opgaaf mede, haar, door tusschenkomst van den Rector Magnificus, verstrekt, betrekkelijk den staat der Hoogeschool aldaar.

Van 26 Maart tot 1 Julij zijn ingeschreven	19	Studenten
» 1 Sept. » 1 Nov. » »	142	»
te zamen	161	»
Onder dit getal bevinden zich tot het doen van examina, en zijn daarna weder vertrokken, 29 van de Athenaea, verder 6 heelkundigen, en 6 die inscriptie hebben genomen, om later hunne studiën aan te vangen	41	»
Van de ingeschrevenen zijn dus te Utrecht studerende . . .	120	»
Het getal gerecenseerden in de maand April bedraagt . . .	377	»
totaal	497	»
Sedert 26 Maart tot 1 November zijn gepromoveerd of als proponenten vertrokken	24	»
Het getal der studenten, op den 1sten November 1852 te Utrecht aanwezig, bedraagt derhalve	473	»

In zijn nommer van den 1sten dezer had die Courant dat getal opgegeven te zijn 495, en daarbij gepastelijk gemeend »dat de Utrechtsche Academie de meest bezochte der Vaderlandsche Hoogescholen was." Uit onze officiele opgave van 8 October bleek, dat in de Rolle onzer Hoogeschool waren ingeschreven de namen van 588 Studenten, van welke 132 elders, maar dan toch 456 — werkelijk binnen Leyden aanwezig — te Leyden studerende. Heden, 13 November, is, — ten gevolge van 7 sedert nog ingeschreven, en van 2, vroeger (1851) ingeschreven, en sedert eerst aangekomen, maar rekening houdende van 4 sedert gepromoveerd, — het totaal 593, van welke 456 te Leyden, en 137 elders. De *Utrechtsche Courant* had ook moeten opgeven, of, onder het getal van 377 gerecenseerden in April, geene aan Athenaea studerenden, of geene kweekelingen der militaire school voorkomen. Hoe dit evenwel zij, wij laten de conclusie over aan liefhebbers van schermen met getallen.

— Z. M. heeft den Heer Mr. P. G. van Outeren benoemd tot Hoogheemraad van Rijnland.

— Den 22sten zal Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper te Amsterdam in de gehoorzaal van het Athenaeum zijn Hoogleeraarsambt met het houden eener redevoering aanvaarden.

— Uit Nijmegen wordt het volgende gemeld: Wij vernemen, dat door de Arr.-Regtbank ter dezer stede, op den 9den dezer is verleend regtsingang met bevel van dagvaarding in persoon, tegen den Heer Langendam alhier, als drukker en uitgever van het dagblad *de Gelderlander*, *Nieuwe Nijmeegsche Courant*, ter zake van laster jegens den Hoog Eerw. Heer J. M. Triebels, R. K. Pastoor en Deken te Nijmegen, door middel van een gedrukt en openlijk uitgegeven geschrift, en wel bepaaldelijk, door in het nommer van het voornoemde dagblad van den 16den Sept. jl. N°. 75, aan genoemden Heer J. M. Triebels ten laste te leggen: »dat verblindheid met het belang zijner familie hem, bij de verkiezingen te Nijmegen, het belang der Katholieken deerlijk heeft doen vergeten, en, dat hij het bevel om neutraal te blijven, dat hem door Zijne Hoogw. den Bisschop was gegeven, door slinksche streken heeft ontdoken." De beklaagde is dien ten gevolge, tegen Vrijdag aanstaande, voor den Heer Regter-Commissaris geroepen.

— Uit Bremen wordt gemeld, dat die stad thans veel moeite doet, om grooteren uitvoer van Duitsch laken naar Noord-Amerika te verkrijgen. Zij bragt in 1851, alleen naar New-York, aan wollen lakens en andere wollen en half wollen stoffen voor 2½ millioen gulden. Ook heeft zich te Hamburg eene maatschappij gevormd, tot bevordering van den uitvoer van Duitsche manufacturen naar Amerika. Aan het hoofd daarvan staat het Huis Saalfeld, en dat stelt zich ten taak om aan de fabrickanten monsters van de in Amerika gewilde stoffen te bezorgen. De Heer Saalfeld, die eene veeljarige ondervinding in uitvoer-ondernemingen heeft, maakt mondeling zijne bestellingen in Saksen en laat die vergezeld gaan van velerlei technische raadgevingen. Zelfs in Engeland wordt thans vrij veel Duitsch laken gebruikt.

— In het weeshuis der Hervormden te Schiedam wordt een Kleermaker

gevraagd van ten minste 30 jaren, tegen genot van inwoning en kost en ƒ100. Men moet zich vóór den 13den December bij de Regenten van dat gesticht met vrachtvrijen brief aanmelden.

— Te Zutphen is tot lid der Tweede Kamer met 891 van de 1368 stemmen verkozen Jhr. C. A. E. A. van Panhuys, Burgemeester te Vorden.

's GRAVENHAGE, 13 November.

Z. M. heeft aan den Inspecteur van den Waterstaat, L. J. A. v. d. Kun, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het Commandeurskruis en aan den Referendaris bij Binnenl. Zaken J. C. Eyssell van het Officierskruis der Leopolds-Orde, hun door den Koning der Belgen geschonken.

Ook heeft Z. M. aan zijnen Raad van Legatie I. Z. Mazel, Secretaris-Generaal van Buitenl. Zaken, vergund aan te nemen en te dragen het Commandeurskruis der Orde van de Wurtembergsche Kroon en de Leopolds Orde, hem door de Koningen van Wurtemberg en België geschonken.

— Z. M. heeft dezer dagen, op voorstel van den Minister van Justitie, de Staats-Commissie, tot het doen van onderzoek naar, en het uitbrengen van verslag over een aan de tegenwoordige staats-inrigting en wetgeving meest passend stelsel van policie-wet, enz., ontbonden, onder dankbetuiging voor den ijver, waarmede zij de haar opgelegde taak heeft vervuld. Tevens heeft Z. M., op voorstel dier commissie, magtiging verstrekt tot het doen drukken en algemeen verkrijgbaar stellen van het uitgebreid en belangrijk rapport dier Staats-Commissie.

— De herstemming voor een lid der Tweede Kamer te Tiel zal den 23sten dezer geschieden.

— Den 18den dezer zal voor het Prov. Geregtshof in Zuid-Holland, te regt staan A. D. D., kuiper laatst woonachtig te Sassenheim, beschuldigd van het doen vervaardigen van valsche ijkmerken, en van het gebruik maken van vaatwerk, van zoodanige merken voorzien. In deze zaak zal het Openbaar Ministerie door den Heer Adv.-Gen. Mr. la Grappe Dominicus waargenomen worden, terwijl de verdediging van den beschuldigde is opgedragen aan den Heer Mr. D. Polak Daniels.

— Het *Dagblad van 's Gravenhage* meldt dat de Heer Elout van Soeterwoude, den 10den uit het Groothertogdom Toscane teruggekeerd, zich heeft bereid verklaard om aan belangstellende Protestanten mededeeling te geven van den uitslag der zending, welke hem naar Florence ten behoeve der verdrukte Madiai's, werd opgedragen; hij zou dit gisteren avond doen in de kerk der Remonstrantsche-Geref. gemeente aldaar.

Uit Genève wordt gemeld, dat de Nederl. bezending, welke zich naar Florence heeft begeven in het belang van de veroordeelde Madiai's, aldaar niet te laat is aangekomen, gelijk ten onregte in de Fransche dagbladen is opgegeven, maar nog in tijds, om aan het belangrijkste werk der zending deel te kunnen nemen.

— De Belgische Kamer van Afgevaardigden heeft de wet tot den aanleg van eenen spoorweg tusschen Antwerpen en Nederland met algemeene stemmen aangenomen.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Avondzitting van Donderdag 11 November.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet en ten einde gebragt over de wijzigingen in het reglement op de wegen en voetpaden in de provincie Zuidholland. Het geheele reglement is daarna vastgesteld en zal aan de goedkeuring des Konings worden onderworpen.

De zitting is daarna opgeheven tot Woensdag aanst., 's morgens ten 11 ure.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Vrijdag 12 November.

In deze zitting heeft de Voorzitter medegedeeld, dat door de afdeelingen tot Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der Regering in de Nederl. West-Indische bezittingen, benoemd zijn de Heeren Poortman, van Goltstein, Sloet tot Oldhuis, Provó Kluit en Heemskerk.

Het eindverslag van de Commissie van Rapporteurs over het wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1850 wordt ter tafel gebragt. — Beraadslaging bepaald op aanstaanden Dingsdag, 16 dezer, 's middags ten 12 ure.

Insgelijks worden ter tafel gebragt de eindverslagen over de hoofdstukken IV, VIII, IX A en IX B van de Staatsbegrooting over 1853. — Beraadslaging over deze en de andere begrootingswetten, Woensdag ten 11 ure.

Na dat nog eenige verslagen omtrent adressen zijn gedaan, is de zitting verdaagd tot Maandag.

LEEUWARDEN, 10 November.

Bij de Staten dezer provincie is ingekomen een adres van de Heeren Mr. J. H. van Boelens, Oud-Burgemeester, Mr. J. H. Beucker Andreae, tegenwoordig Burgemeester dezer stad, Mr. P. Adama Zijlstra, Burgemeester van Harlingen en F. Fontein, zeehandelaar aldaar, strekkende, dat ook van de zijde der provincie bij de Hooge Regering aangedrongen worde, om aan de uitvoering der bekende plannen tot het aanleggen van spoorwegen in de noordelijke provincien des Rijks de meest mogelijke ondersteuning te schenken. Het adres is gesteld in handen eener commissie, bestaande uit de Heeren Heuveldop, Houdekoper en van Eysinga.

— In de zitting van gisteren is o. a. door de commissie ad hoc, rapport uitgebragt omtrent de missive van het prov. geregtshof van Friesland, houdende inzending eener aanbevelingslijst van zes candidaten ter vervulling eener bij dat collegie bestaande vacature. De commissie concludeerde om, aangezien de Grondwet van 1848 aan de Prov. Staten geene bevoegdheid tot het doen eener voordragt ten dezen toekent, althans daarvan geene melding maakt, aan de genoemde missive geen verder gevolg te geven, haar mitsdien dan te nemen voor notificatie en Ged. Staten tevens te magtigen, om het prov. geregtshof hiervan kennis te geven. Het rapport is ter griffie nedergelegd, om nader te worden behandeld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 11 November.

De Koningin heeft heden de beide Huizen van 't Parlement geopend. De aanspraak aan 't Hoogerhuis bevat geenerlei bijzonderheid van eenig algemeen staatkundig belang. Die aan het Huis der Gemeenten gewaagt onder anderen van den geest van oproer in Ierland met aanbeveling om die door een edelmoedige staatkunde te overwinnen, van den toestand der staatskerk en de inrigting der Hoogescholen te Oxford en Cambridge, enz. Reeds des avonds hebben de beide Huizen antwoorden op die Troonrede vastgesteld.

— In de belangrijke toespraak door den beroemden Historieschrijver Macaulay, tot zijne kiezers te Edinburg gehouden, komt onder anderen het volgende voor:

De wereldgeschiedenis heeft maar weinige bladzijden aan te wijzen, waarop zooveel geboekstaafd staat als op die der laatste vijf jaren. Wat hebben Frankrijk, Duitschland, Hongarye en Italië niet doorleefd. Wie had onder het rustig uiterlijk van voor nu vijf jaren, de wilde hartstogten, de waanzinnige theoriën vermoed, later zoo vreeelijk aan 't licht gekomen. Verwarring en schrik heerschten van Ruslands grenzen, tot aan de stranden van den Atlantischen Oceaan. Orleans ontvlood Parijs, de Paus Rome. De Keizer van Oostenrijk vertrouwde zich niet langer in zijne residentie. In Berlijn en Frankfort stak de democratie 't hoofd gebiedend op. Met de staatkundige hartstogten verhieven zich tevens de nationale, godsdienstige en maatschappelijke twisten. Ik sidderde en vroeg mij af, of wij gedoemd waren van de beschaving der negentiende eeuw tot het barbarismus der vijfde terug te keeren. Groote historiekenners deelden die vreeze wel is waar niet, en vroegen, van waar dan nu de Wandalen en Hunnen zouden moeten opdagen? Zij bedachten niet, dat de beschaving zelf barbaren kon voortbrengen en dat in hunne onmiddelijke nabijheid, in leeszalen, museums en vergaderplaatsen een Hunnenteelt kon worden uitgebroeid, vreeselijker dan Attila's en Genserich's volgelingen. Daarin lag 't gevaar. Wij ontkwamen 't gelukkig; de waanzin van 1848 heeft Brittanjes troon niet geschokt, evenmin als de daarop volgende reactie onze vrijheid heeft aangegrepen. Van waar die rust in Gozen, terwijl rondom de plagen van Egypte woeden? Wij danken haar naast God aan onze heerlijke staatsregeling. Deze moeten wij verdedigen, liefhebben, verbeteren; maar hoeden wij ons haar aan te randen, haar te verbreken. De troon was ons geen vesting die wij aanvielen, maar een bolwerk voor onze vrijheid, dat wij verdedigden.

Engeland heeft twee belangrijke hervormingen aan den bewaarden vrede te danken: de afschaffing der graanregten door Peel en de *reformbill* van Lord John Russell. De eerste moeten wij thans verdedigen; ik geloof niet dat ons dit veel moeite kosten zal, omdat het moeijelijk zou zijn ons ernstig aan te vallen. Wij zullen voortaan alleen te waken hebben tegen indirecte aanvallen op Peels handelsstelsel. Wat het tweede gewigtige punt betreft, de parlementaire hervorming, zoo geloof ik niet, dat het deugdelijk bevorderd worden kan, indien de Regering zelf de hand niet krachtdadig leent.

Met betrekking tot de invoering van het algemeen stemregt, merkte hij aan, dat de geschiedenis van den laatsten tijd had geleerd, dat het algemeen stemregt, in verband met geheime stemming, geen waarborg tegen het absolutismus was. Hij hoopte intusschen op betere dagen voor de arbeidende klassen; niet omdat hij iets verwachtte van Socialisme, Fourierisme, St. Simonisme en andere »Ismen," die in goed Engelsch diefstal heeten, maar dewijl hem de heilrijke gevolgen van ware volksopvoeding en uitgebreider verkeer, tusschen landen en volken voor den geest zweefden. Hieruit nam de spreker aanleiding, om zijne beschouwingen nopens de landverhuizing mede te deelen, wier gunstige zijde hij in 't licht stelde.

Voorts heeft hij verklaard dat de thans in Ierland plaats hebbende beweging, ten einde aan al de daar bestaande eerediensten gelijke regten te doen verzekeren, hem groot wantrouwen inboezemt. Ik ben, zeide hij, en dit behoeft geen betoog, voor de vrijheid van het geweten, en gevolgelijk voor de gelijkheid van regten op het stuk der godsdienst. Maar ik ben ook tegen de huichelarij van lieden, die met aandrang vrijheid eischen, zoolang zij zich onderdrukt gevoelen, maar waarvan eene der eerste daden zou zijn het onderdrukken der vrijheid, zoodra zij de magt in handen hadden bekomen. In weerwil van het onderscheid, 't welk nog wordt waargenomen tusschen hen en de ultra-Katholieken op het vasteland, kan men veilig aannemen, dat zij dezelfde gedragslijn volgen. Het Jesuitismus in Belgie kan u ter waarschuwing verstrekken tegen het »Puseyismus in Ierland."

Vermoeidheid noodzaakte hem eindelijk zijne toespraak af te breken. Hij was zeer bleek en kennelijk aangedaan.

— Eene Engelsche Maatschappij heeft met de Sardinische en Fransche Regering eene overeenkomst gesloten tot het aanleggen van eene onderzeesche telegraphische lijn van Genua naar Sardinie en Corsica, die ook tot het overbrengen van tijdingen met den Indischen landpost aangebragt, zou dienen.

— De handel en scheepvaart heeft weder eenen grooten vooruitgang verkregen, daar er in 1852 tot 10 Oct. voor een millioen £ meer is uitgevoerd, dan in 1851.

— Gedurende de maand Oct. zijn uit Liverpool 42 schepen met 17,243 landverhuizers vertrokken, terwijl in dezelfde maand des vorigen jaars 53 schepen er 20,318 hadden weggevoerd.

— Aan een station nabij Liverpool is een tachtig-jarig Heer, die een der

rijtuigen wilden bestijgen, terwijl de trein zich begon te bewegen, met zijne nicht die hem nog wilde terugtrekken onder de wielen geraakt en vermorzeld.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop tot den 11^{den} September zijn van geen belang.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 November.

Het kerkelijk dagblad *l'Univers* verkondigt met innige zelfsvoldoening, dat de Protestantsche bezending, welke zich onlangs tot den Groot-Hertog van Toscane heeft gewend, niets heeft uitgerigt, en beweert dat de Groot-Hertog teregt het verzoek van de zoogenaamde Protestantsche bezending heeft afgewezen; — dat de Vorst een waardig en edel antwoord heeft gegeven, en dat de leden der bezending zeer goed wisten, dat hunne pogingen geen anderen uitslag konden hebben en de Groot-Hertog met geene mogelijkheid kon terugtreden, zonder op eene onverantwoordelijke wijze toe te geven aan buitenlandsche Protestanten, die op zijne regeringsdaden invloed zochten uit te oefenen. De bedenkingen van dat dagblad, worden door het *Journal des Débats*, mede een blad dat door Katholieken wordt geschreven, op de navolgende wijze beantwoord:

»In het dagblad *l'Univers* is de wensch te kennen gegeven, dat de leden der Protestantsche bezending door den Groot-Hertog van Toscane zouden worden ontvangen, zooals zij verdienden. Wij behoeven hier niet nader te vermelden, welke wijze van ontvangst zij, volgens het dagblad *l'Univers*, zouden hebben verdiend. Het kan uit dien hoofde wel niemand verwonderen, dat het genoemde dagblad den Groot-Hertog uitbundigen lof toezwaait, ter zake van de standvastigheid, waarmede hij geweigerd heeft, vreemdelingen te hooren, welke een onbescheiden beroep hadden gedaan op zijne goedertierenheid.

»Het dagblad *l'Univers* heeft bij deze gelegenheid de opmerking gemaakt, dat het eene grove dwaling is, te gelooven, dat de Protestanten in Toscane dezelfde regten zouden hebben als de Katholieken in Engeland en andere Protestantsche Staten. De bekentenis heeft voorzeker de verdienste van openhartigheid; maar wij kunnen volstrekt niet inzien, hoe zij kan strekken ter verdediging van de door het dagblad *l'Univers* voorgestane beginselen. Men kan er toch niet meer onbewimpeld voor uitkomen, dat, als de Katholieken aandringen op vrijheid, zij die alleen voor zich zelven verlangen, en dat, zoodra zij ergens de meerderheid hebben, zij zich zullen haasten, om van hunne magt gebruik te maken om de minderheid uit den weg te ruimen. Wij weten zeer goed, dat er onder hen gevonden worden, die volstrekt geene zwarigheid maken, om tot deze en dergelijke redeneringen over te gaan; maar welligt is het niet zeer behendig, om het zoo rondweg en reeds zoo spoedig openlijk te verkondigen. Het dagblad zou welligt, al ware het alleen uit het oogpunt van taktiek, beter gedaan hebben met af te wachten, wat de toekomst zou opleveren. Veronderstellen wij, bij voorbeeld, dat de Engelsche Regering, sterk door het gevoel harer populariteit, eens goed vond, om de vorige wetten van verbanning der ketters, dat is der Katholieken, weder in werking te brengen, wat zou dan het dagblad *l'Univers* zeggen? Wat zouden wij zelven kunnen aanvoeren? De Engelsche Regering zou beweren, dat zij was overgegaan tot de verdediging der godsdienst van den Staat; dat zij dien ten gevolge de maatschappij en de burgerlijke wetgeving zocht te handhaven, en niet anders deed dan datgene, 't welk het dagblad *l'Univers* zou doen, ingeval het de overmagt had. Wij weten zeer wel, dat het genoemde dagblad niet verlegen zou zijn ter zake van eene zoodanige kleinigheid, en zich zou bepalen bij het zeggen: »Wat ons aangaat, dat is iets anders." Maar iedereen heeft niet eene zoo groote tegenwoordigheid van geest, of kan over zulke hulpmiddelen beschikken, en wij moeten erkennen, dat, ingeval het Engelsche Bewind, in de gegevene omstandigheden, overging tot het sluiten der Katholieke kapellen, wij, ten gevolge der onbedachtzaamheid van onzen mede-dagbladschrijver, ons in eene niet geringe verlegenheid zouden bevinden, bij het zoeken naar gronden ter verdediging van dat Bewind."

— De fabrieken hebben alhier thans veel werk; ook wordt er verbazend veel gebouwd. Een huis, dat in 1848 geen huurder kon vinden en in 1849 voor 7000 fr. werd verhuurd, doet thans 26,000 fr. huur.

— Te Bordeaux heeft den 5^{den} dezer zekere Philippot, die met zijne vrouw in onmin leefde, des nachts zijn huis in brand gestoken, zijn' zoon, welke ontwaakte en gerucht wilde maken, door een dolksteek doodelijk verwond en zich zelven daarop ook zoodanig verwond, dat hij spoedig is overleden. Hij had plan gehad, om zich en al degenen die in het huis woonden, in de vlammen te laten omkomen. De zoon is reeds aan de bekomen wonden gestorven, en de vrouw van Philippot die men met een kind nog uit het brandend huis gered had, verkeert door brandwonden in gevaar van haar leven.

SPANJE.

BARCELONA, 11 October.

De vermaarde stierenbevechter Ximenes is door op een steentje uit te glijden, door een woedend gemaakten stier zoo vreeselijk in de lendenen gestoken dat hij voor dood is weggedragen. Hij is reeds de tiende torreador die sedert April is omgekomen. De zucht tot deze spelen neemt toe. Twintig jaren geleden waren er slechts zeven zulke tooneelen; thans bezitten de meeste steden zulk eene schouwplaats. Het geeft geen gunstig denkbeeld van toenemende verlichting en beschaving, als zulke barbaarsche schouwspelen toenemen in plaats van in onbruik te geraken. 't Geeft geen gunstig denkbeeld omtrent de opleiding des volks door dezulken die daartoe in de eerste plaats geroepen zijn.

ITALIE.

ROME, 2 November.

Er worden 4 nieuwe bruggen over de Tiber gebouwd. Met de Ponte Rotto is men ver gevorderd, ze zal met Januarij worden opengesteld.

— Twee gazometers worden gebouwd de een bij Porta-Angelica en de andere bij den voet van Palatin, tusschen de bouwvallen van het paleis der Cesars en den berg Aventin.

— Men rigt eene electriek-telegraphische lijn op van hier naar Napels, welke spoedig moet gereed zijn.

— Te Ancona zijn andermaal 27 leden van de club der Ammazzarelli doodgeschoten.

HAMBURG.

10 November.

Volgens de laatste berigten uit Stockholm, blijft de ziekte des Konings groote ongerustheid baren. Zijne krachten ontzinken hem meer en meer, zoodat men voor zijn leven vreest; de kwaal schijnt in de lever te zitten.

— Bij den brand te Koningsbergen zijn 2,400 lasten graan door de vlammen vernield; men berekent de geheele schade op 700,000 thl. Ondertusschen waren de pakhuizen bij 9 waarborgmaatschappijen verzekerd.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen, uit naam van den Heer Commissaris des Konings in de Prov. Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantiën van 11 November 1852, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de *vierde* week der trekking van de laatste klasse der 218de Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.

Geheele Loten	f 85.00.
Halve	- 42.50.
Vijfde	- 17.00.
Tiende	- 8.50.
Twintigste	- 4.25.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 3 van Z^{r}. M^{s}. besluit van 6 Januarij 1831, n°. 68 (*Staatsblad n°. 2*), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

LEYDEN, 12 November 1852. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM,
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Hervormde Gemeente te Workum, Zuidlaren en Delden uitgebragte beroepen op DD. J. H. van IJssel te Hempens, W. Lolcama te Westerbork en den Candidaat F. P. J. Sibmacher Zijnen, Litt. Hum. en Theol. Doctor.

— Uit eene door den Minister van Financiën, voorloopig belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Herv. Eeredienst enz. aangebodene nominatie, tot vervulling van eene der Predikantsplaatsen bij de Herv. gemeente te Leerdam, zijnde eene Koninklijke collatie, heeft Z. M. benoemd D^{s}. U. J. W. Roldanus, te Katwijk aan den Rijn.

ROTTERDAM, 12 November. Uit het vroeger medegedeelde drietal van Predikanten heeft de Breede Kerkeraad der Nederd. Gereformeerde gemeente alhier heden voormiddag tot Herder en Leeraar beroepen den Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer Antonie Niermeijer, Th. D^{r}., Pred. te Wemeldingen.

ANTWERPEN, 8 November. Gisteren heeft alhier de bevestiging plaats gehad van D^{s}. J. van Waning Bolt. De bevestiging geschiedde door de HH. L. H. W. Köster Hencke en F. J. C. Schook, Pred. te Gend en te Maria Hoorebeke, in tegenwoordigheid van den Heer S. Speelein, Pred. alhier, als consulent. De eerste dier Heeren hield eene rede over 2 Tim. I: 7. Daarop heeft D^{s}. van Waning Bolt zijne intrede gedaan met 1 Cor. I: 23^{a}, *»wij prediken Christus."*

Ten behoeve der acht Weduwen en zes-en-twintig Weezen van *Hellevoetsluis*, is tot heden bij den Ondergeteekende ontvangen: van een oud Zeeman f 4.23½; V. . . . 1 f 9.20; A. Z. f 2.50; A. T. f 5.—; E. J. J. f 2.50; T. L. P. f 3.96; H. (kerkcollecte Herv. gem.) f 1.—; K. een muntbillet f 10.—; een tienguldenstuk f 9.85; eene coupon f 1.98; eene id. f 1.28½; eene id. f 1.98; eene id. f 1.48½; de Societeit de Paauw f 33.—; en in de Bus f 264.39. Totaal f 352.31½.

De zegen van Hem, die de armen in Zijne plaats heeft achtergelaten, zij het loon der edele gevers.

LEYDEN, 12 November 1852. A. W. SYTHOFF.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: TH^{s}. VAN WIJK,
EN
J. P. VAN DRIEL.

LEYDEN, 12 November 1852.

Bij Vonnis van de Arrondissements Regtbank te *Leyden*, in dato 9 dezer, is het Accoord door den Gefailleerde, LEONARDUS BERNARDUS VAN GRIEKEN, *Huisverwer* en *Glazenmaker* onder de Firma »W. VAN GRIEKEN & ZOON," wonende aldaar, aan zijne Schuldeischers aangeboden,

Gehomologeerd.

De Curator,

LEYDEN, 12 November 1852. J. J. A. VAN DEN AARDWEGH, *Adv.*

De Ondergeteekende brengt het geëerde Publiek ter kennis dat het reeds geannonceerde Concert, stellig op Donderdag den 18den dezer in de Stads-Gehoorzaal zal plaats hebben.

Aanvang te 7 uur precies.

Toegangkaartjes zijn tegen Inteekeningsprijs te bekomen bij de Boekhandelaars SCHREUDER & VAN BAAK en bij den Concertgever, Apothecarsdijk, Wijk IV. N°. 37.

P. J. H. FROSCHHART.

Gezien de Advertentie in de *L. C.* van 12 dezer, waarbij vermeld wordt, dat de Directie der Begrafenisfonds *Let op uw Einde*, te *Utrecht*, zich genoodzaakt hee't gezien, den Agent en Bode EGBERT SPYKER te ontslaan, heeft de Ondergeteekende de eer aan de Leden van dat Fonds en zijne verdere geëerde Stadgenooten te berigten, dat zulks niet door wangedrag, maar op *eigen verzoek* is geschied; dewijl hij door de Directie naar zijne gedachten niet goed werd behandeld. Hij hoopt tevens dat genoemde Directie hem na gedane rekening niet zoo lang naar zijn Loon en verdere Gelden en Papieren zal laten wachten, als zij zulks aan den in de maand September afgetreden Agent en Bode doen; zullende verder over die zaak maar zwijgen.

LEYDEN, 12 November 1852. E. SPYKER.

Ontvangen Versch **Beijersch, Kissinger** en **Brusselsch FARO-BIER.**

Donkersteeg. J. A. TIELKEMEIJER.

Lutkie, Cranenburg en Geyer,

BOTERMARKT WIJK IV. N°. 6,

hebben heden ontvangen zeer fraaije **LAMPEN-KAPPEN** naar de nieuwste Dessins, à 9, 10 en 15 Cents en de allerfraaiste **TRANSPARANTE**, à *f*1.— tot *f*1,40.

Tot Verminderde Prijzen.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat bij hem gedurende den geheelen Winter te verkrijgen zijn: ***Engelsche New-Castle*** of ***Gailletten-Haardkolen***, 1ste Soort voor *f* 1,40 in plaats van *f* 1,80; dito ***Nootjes*** *f* 1,30 in plaats van *f* 1,70; dito Ongesorteerde *f* 1,20 in plaats van *f* 1,60; ***Ruhrort*** *f* 1,00 in plaats van *f* 1,40. Alles bij heele Ned. Mud, buiten 's Lands impost à 46 Centen per Ned. Mud.

P. VAN DER HEYDEN,

Kraaijerstraat bij de Hoogewoerd, Wijk III. N°. 501.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg Binnen de Stad *Leyden*, op Zaturdag den 27sten November 1852 bij Opveiling en op Zaturdag den 4den December bij Afslag, beide de dagen des avonds ten *zes* ure, van de volgende Huizen, Pakhuis en Erven, alle staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, als:

N°. 1. Een HUIS EN ERF, met KOESTAL voor 14 Koebeesten en SCHUUR, aan de zuidzijde van den Zuidsingel, op den hoek van de Kooijerstraat, strekkende met den grond tot aan de Binnevestgracht, Wijk VIII. N°. 290.

N°. 2. Een HUIS EN ERF, aan de oostzijde van de Kijfgracht, omtrent den Rijn, Wijk VIII. N°. 240, met een PAKHUIS, aan de zuidzijde van den Ouden Rijn, omtrent de Kijfgracht, Wijk VIII. N°. 155A.

N°. 3. Een HUIS EN ERF, aan den Ouden Singel omtrent de Zandstraat, Wijk V. N°. 385, voorzien van twee Boven- en Benedenkamers, open Plaatsje, goed water en verdere gemakken.

N°. 4. Een HUIS EN ERF, aan de noordzijde van het Maredorp, of de Haarlemmerstraat, aan den hoek van de Marijengijzensteeg, omtrent het St. Jans Hofje, voorzien van een Zij- en Binnenkamer, boven Voor- en Achterkamer, Kelder, Binnenplaats, Regen- en Putwater, Wijk VI. N°. 529. Breeder bij Biljetten omschreven.

Te zien des Vrijdags voor de Veiling en Afslag van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris G. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*, alwaar van de Veiling af tot twee dagen voor den Afslag, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een *vijfde* van iedere Verhooging.

BEURTSCHEPEN,

IN

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar	*Dordrecht*	Maandag	15	November	12	uur, Schipper	J. KRUL.
»	*Zwolle*,	»	15	»	12	» »	H. MAATEN.
»	*Alkmaar*,	Woensdag	17	»	9	» »	L. KROON.
»	*Amersfoort*,	»	17	»	11	» »	J. HOUTZAGER.
»	*Sneek*,	»	17	»	11	» »	K. VIERSMA.
»	*Deventer*,	Donderdag	18	»	12	» »	BUISMAN.
»	*Apeldoorn*,	»	18	»	12	» »	H. WIEPKING.
»	*Hoorn*,	Vrijdag	19	»	10	» »	J. RAIER.

Alle Goederen zullen dienvolgende bij den Bestelder C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. — De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door.

Op Woensdag den 24sten November 1852, des voormiddags ten *elf* ure, zal men in de Herberg de *Roode Leeuw* te *Oegstgeest*, Publiek Veilen en Verkoopen: Een HUIS met TUINGROND, staande en gelegen in het Dorp van *Oegstgeest* in de Kerkbuurt aan de Dorpstraat, bij het Kadaster bekend in Sectie C. N°. 3, groot 7 roeden en 20 ellen.

Kunnende 1° Februarij 1853 worden aanvaard en dagelijks worden bezigtigd. Zijnde nadere Informatiën te bekomen, ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*.

OPENBARE VERKOOPING,

op Vrijdag den 19den November 1852, des voormiddags ten *tien* ure, op de Binnenvestgracht, omtrent de Hoogewoerd, binnen *Leyden*, tegen contante betaling, van:

9 KALFKOEIJEN, 3 VAREKOEIJEN, 1 VETTE KOE, 6 KALFSCHOTTEN, 6 VETTE SCHAPEN, eene partij **HOOI**, eene partij **MEST**, eene **VLETSCHOUW**, 2 Koperen **MELKTESTEN**, een **IJSSLEDE**, **VOERBAKKEN** en **OUD IJZER**, eenige **BOUW-** en **STALGEREEDSCHAPPEN**, en eene groote hoeveelheid **ROMMELING**.

Alles behoorende tot den gemeenschappelijken Boedel en de Nalatenschappen van wijlen LEENDERT VAN DEN BOSCH, en WYNANDA VAN BEEK, in leven Echtelieden te *Leyden*, en ter plaatse voormeld te bezigtigen op Donderdag den 18den November 1852 des voor- en namiddags van 10—12 en van 3—5 ure.

Op aanstaanden Vrijdag en Zaturdag den 19den en 20sten November Verkooping in het Logement *de Gouden Zon*, der **BIBLIOTHEEK** nagelaten door den Wel-Ed. Hooggel. Heer W. L. MAHNE, door

E. J. BRILL.

Bij A. VAN LOON, te *Tiel* en verder bij alle Boekhandelaren is te bekomen:

HIPPOCRATIS APHORISMI,

De APHORISMEN (Korte Stellingen) van HIPPOCRATES.

In het Latijn en Nederduitsch vertaald. 2de Druk *f* 0,60.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 13 *November*. Grasboter van *f* 38 tot *f* 42.

Scheiboter » *f* 35 » *f* 37.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 13 *November*.

Oude Witte Tarwe *f* 10.00 tot *f* 10.30. Nieuwe Tarwe *f* 8.00 tot 9.20. Oude Rogge *f* 7.00 tot *f* 7.20. Nieuwe Rogge *f* 7.00 tot *f* 7.20. Gerst *f* 5.50 tot *f* 5.70. Haver *f* 3.40 tot *f* 4.00. Paardeboonen *f* 5.70 tot *f* 6.00. Duiveboonen *f* 6.50 tot *f* 7.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 12 November.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{5}{8}$	$63\frac{11}{16}$	$63\frac{11}{16}$
Dito Certificaten	» 3 »	$76\frac{1}{4}$	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{3}{8}$
Dito dito	» 4 »	$95\frac{1}{4}$	$95\frac{3}{16}$	$95\frac{3}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	$94\frac{1}{4}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	101	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	$76\frac{5}{8}$	$76\frac{5}{8}$	$76\frac{5}{8}$
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$107\frac{1}{2}$	108	108
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$106\frac{1}{2}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	—	—	—
Dito 1840	» 4 »	$91\frac{1}{2}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	$90\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Obligatien	» 4 »	$88\frac{3}{8}$	[illegible]	$88\frac{9}{16}$
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250 »	—	—	—
Dito dito 1835	» 500 »	$161\frac{1}{2}$	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	$24\frac{5}{8}$	$24\frac{15}{16}$	$24\frac{15}{16}$
Dito Obligatien	» 3 »	$51\frac{5}{16}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$45\frac{1}{4}$	$45\frac{3}{16}$	$45\frac{3}{8}$
Bewijzen Coupons		$3\frac{1}{2}$	$3\frac{9}{16}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	$69\frac{5}{8}$	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$76\frac{15}{16}$	$77\frac{1}{2}$	—
Dito Nieuwe	» 5 »	$90\frac{5}{8}$	—	—
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$39\frac{7}{8}$	—	—
BELGIE, Bons	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$52\frac{3}{16}$	—	—
BRASILIE, 1824 100 £	» 5 »	$99\frac{1}{2}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	$41\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito	» 4 »	$37\frac{3}{4}$	$37\frac{13}{16}$	$37\frac{3}{4}$
VENEZUELA	» $3\frac{1}{2}$ »	$40\frac{1}{2}$	—	—
MEXICO	» 5 »	$24\frac{15}{16}$	$25\frac{15}{16}$	$24\frac{3}{8}$
AMERIKA, Bankactien		$4\frac{1}{16}$	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.